

Oponentní posudek na habilitační práci

Doktorand: Ing. Peter Blaho, Ph.D.

Disertační práce: RIADENIE KAPACITY ŽELEZNIČNÝCH TRATÍ PRE OSOBNÚ A NÁKLADNÚ DOPRAVU

Oponentní posudek na předloženou habilitační práci Ing. Petera Blaha, Ph.D. byl vypracován na základě jmenovacího dopisu předsedy VR děkana Fakulty PEDAS Žilinské univerzity v Žilině prof. Ing. Miloše Poliaka, Ph.D. čj. 38/2021/PEDAS/Mus ze dne 22. 2. 2021.

Obecné zhodnocení

Habilitační práce obsahuje 107 stran textu a je doplněna 3 přílohami. Textová část obsahuje 24 obrázků a 12 tabulek, které doplňují teoretickou, ale i návrhovou část habilitační práce. Habilitační práce je rozdělena do 4 samostatných částí, které na sebe logicky navazují. Pro zpracování habilitační práce bylo využito cca 59 bibliografických zdrojů včetně citací vlastních publikačních výstupů.

Aktuálnost zvoleného tématu

Habilitant si zvolil velmi aktuální téma zaměřené na řízení kapacity železničních tratí pro osobní a nákladní dopravu. Problematika je dnes o to více sledovaná, protože liberalizace dopravy a vstup dopravců s expresními vlaky provozovanými na komerční riziko výrazně vyčerpaly kapacitu hlavních tratí. Přidělování a řízení kapacity je složité, chybí neutrální rozhodčí orgán, který by na problematiku nahlížel nejen ekonomicky.

Zvolené metody pro řešení habilitační práce

Autor přímo neuvádí, jaké budou použity vědecké metody pro zkoumání předložené habilitační práce. Avšak při prostudování habilitační práce lze konstatovat, že byl použit vhodný metodický aparát pro naplnění vytýčených cílů. V habilitační práci jsou použity metody analýzy a syntézy, matematická statistika, prognózování, síťové metody a návrh metodiky.

Splnění sledovaného cíle habilitační práce

Cíle habilitační práce lze strukturovat následovně:

- a) První cíl byl zaměřen na systémový přístup na stanovení kapacity železniční infrastruktury, jsou zde uvedeny teoretické přístupy vycházející z metodiky EU, UIC, ŽSR ale i Katedry železniční dopravy F PEDAS ŽU. Habilitant na konkrétním příkladu vybrané trasy Děvínská Nová Ves – Zohor ukázal princip vytěšňování nákladní dopravy.
- b) Druhým cílem, který lze označit jako zásadní, habilitační práce bylo hodnocení kapacity jako důležitého ukazatele v procesu posuzování revitalizace železničních tratí se zaměřením na osobní a nákladní dopravu na koridorových a regionálních tratích. S předloženými návrhy lze souhlasit, jsou doplněny vhodnými vývojovými diagramy pro metodiku rozhodování o investičních opatřeních. U regionálních tratí by bylo vhodné se zaměřit na stanovení míst nakládky a vykládky, jako potenciálu vzniku a zániku materiálových toků. Lze očekávat, že jednotlivé vozové zásilky budou nahrazeny kombinovanou přepravou. Tento problém je možné řešit v některé z dalších disertačních nebo habilitačních prací.

Výsledky habilitační práce

Dosažené výsledky lze využít v pedagogickém procesu, předkládají sumarizaci poznatků pro výpočet a stanovení kapacity pro výuku v předmětech ve studijním programu železniční doprava, technologie a management v dopravě – specializace technologie a řízení dopravy a technologie dopravy a přepravy.

Vědecko-výzkumný výsledky jsou orientované na prohloubení a aplikaci teoretických poznatků v oboru doprava se zaměřením na železniční dopravní technologii, a následně návrhem metodického postupu pro hodnocení železničních tratí z hlediska požadovaného rozsahu dopravy. Právě rozsah dopravy bude určující pro zachování, anebo rušení regionálních tratí.

Uvedené výsledky lze využít v praktických úlohách při přidělování kapacity železniční infrastruktury a stanovení opatření pro návrh železniční infrastruktury pro očekávaný rozsah dopravy. Navržené postupy lze uplatnit jako manuál pro potřeby konkrétních simulačních a prognostických postupů, ale i pro tvorbu podpůrných sw nástrojů.

Přínos pro další rozvoj vědy a techniky

Habilitační práce předkládá další výzvy pro odborné i vědecké pokračování v oblasti zvyšování a přidělování kapacity na železniční dopravní infrastrukturu. Při vkládání vlakových tras do grafikonu vlakové dopravy je důležité prosazovat rovnoměrné zastoupení vlaků osobní a nákladní dopravy v časových oknech.

Železniční nákladní doprava bude mít stále větší význam i s ohledem na snižování dekarbonizace dopravy.

Otázky:

1. Jakým způsobem byste stanovil místa pro nakládku a vykládku na železniční síti s akcentem na regionální tratě?
2. Co si představujete pod pojmem udržitelný rozvoj dopravy?

Předložená habilitační práce je zpracována na velmi dobré úrovni, prokazuje vědecké a odborné znalosti autora a doporučuji její postoupení k habilitačnímu řízení. Autor prokázal, že umí využívat pro řešení vědeckého úkolu bibliografické zdroje, vhodné vědecké metody a dosažené výsledky aplikovat na procesy v reálném prostředí.

Na základě prostudovaných skutečností předložených v habilitační práci a po úspěšné obhajobě před Vědeckou radou Fakulty provozu a ekonomiky dopravy a spojů Žilinské univerzity v Žilině, navrhuji udělit Ing. Peteru Blahovi, PhD. vědecko-pedagogický titul „docent“ v oboru „Doprava“.

V Přerově 06. 04. 2021

Prof. Ing. Václav Cempírek, Ph.D.
oponent